

MOSKENES KOMMUNE

Revidering av planprogram
for kommuneplanen

Samfunns- og arealdel

2020 – 2030

Rev..... K.sak 69/20

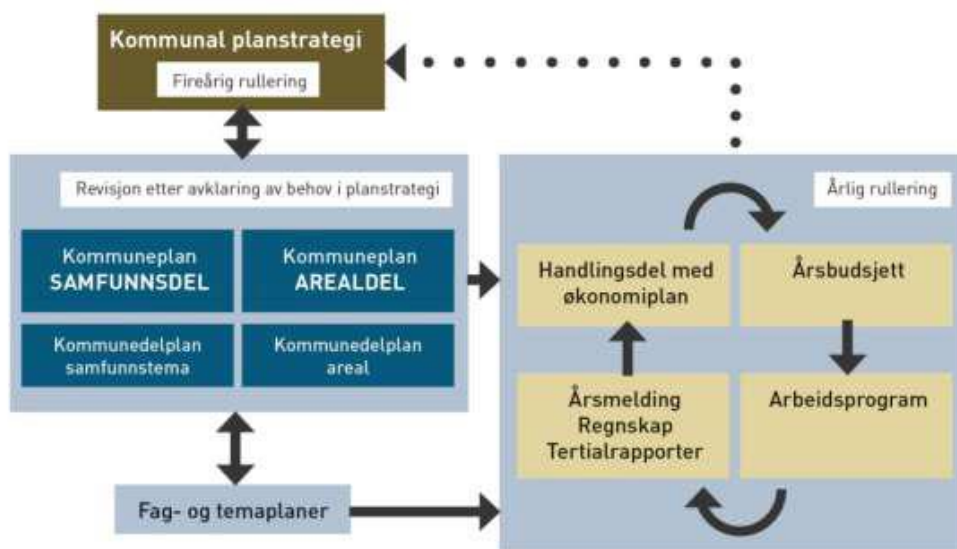
PLANPROGRAM FOR SAMFUNNS- OG AREALDELEN

1. BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET

Moskenes kommune vedtok revidering av kommunal planstrategi for 2020 -2024 K.sak 30/20 (16.06.2020). Det samtidig vedtatt å igangsette arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Planprogram for 2018- 2030 ble vedtatt sak 62/17- Nytt planprogram utarbeides for den nye planperioden jf. vedtatte planstrategi K.sak 30/20.

Kommunal planstrategi er ikke en plan, men strategisk retningsgivende for kommunens planlegging. Den skal identifisere kommunens utfordringer og generelle utviklingstrekk. Kommunens planbehov skal gjenspeiles i dette.

Moskenes kommune deltar for øvrig i prosjektet Distriktskommune 3.0. Et samarbeidsprosjekt mellom Distriktsenteret, Nordland fylkeskommune, og Trøndelag fylkeskommune om bedre kobling mellom kommuners utviklingsarbeid og planarbeid. Seks kommuner deltar totalt. Deltakelse i prosjektet er positivt for planarbeidet fremover.

1.1. Planprogrammet

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, beskrive og synliggjøre planprosessen og de problemstillinger som anses som viktig i forhold til miljø og samfunn. Planprogrammet skal avklare hvilke tema som skal ha hovedfokus i den aktuelle revideringen av kommuneplanen.

I planprogrammet skal det synliggjøres hvilke medvirkningsprosesser det legges opp til. Det gjelder å sikre god politisk forankring av planen slik at den kan bli et styrende politisk dokument som blir brukt som et grunnlag for utvikling i kommunen jf. Plan- og bygningsloven (Pbl) § 5-1. Programmet skal sikre en oversiktlig, forutsigbar og effektiv planprosess. En av hoveddelene i et planprogram er å presentere, begrunne og beskrive alternativer. Dette er særlig aktuelt for arealdelen, men vil være relevant for samfunnsdelen jf. kap 2.4.

Planprogrammet skal sendes på høring jfr Pbl § 4.1 til statlige og regionale myndigheter og det skal legges ut til offentlig ettersyn Pbl §4.2 sammen med varsel om oppstart av planarbeid. Innkomne merknader skal vurderes og eventuelt innarbeides i planprogrammet før endelig vedtak av kommunestyret.

Revisjon av kommuneplanen med de kravene som stilles til utredninger og analyse av samfunnsutvikling vil være krevende oppgaver ressursmessig for Moskenes kommune. Derfor er det vesentlig å definere og begrense omfanget på samfunnsdelen (og arealdelen), slik at kommunen kan klare å gjennomføre revisjon innenfor rimelig tids- og ressursbruk.

1.2. Samfunnsdelen

Forutsetninger for samfunnsplanen er: Plan- og bygningsloven, Nasjonale føringer og forventninger til regional og kommunal planlegging, som blant annet FNs Bærekraftmål og fylkesplan for Nordland skal legges til grunn for utarbeidelse av samfunnsdelen.

Kommuneplanens samfunnsdel er den overordnede planen for kommunen, og gir føringer for kommunens arealdel samfunnsdelen skal angi retning på utviklingstrekkene og sikre at alle sektorplaner følger denne retningen. Samfunnsdelen skal være både langsiktig og kortsiktig. Dette for å kunne være strategisk, men samtidig aktuell. Det betyr at samfunnsdelen skal være gjenstand for rullering.

Samfunnsdelen har to hovedinnretninger:

- Kommunesamfunnet som helhet
- Kommunen som organisasjon

Gjennom arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen vektlegge viktige utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og synliggjøre de strategiske valg kommunen tar. Kommuneplanen skal videre synliggjøre utfordringer, mål og strategier for kommunen som organisasjon, og skal gi overordnede mål for sektorenes planlegging.

1.3. Arealdelen

Kommunen skal ha en samlet arealplan for å sikre en planmessig og forsvarlig arealutnyttelse der det åpnes for ny aktivitet. Samtidig skal arealene beskyttes mot uoverveide arealinngrep. En arealdel omfatter arealkart, bestemmelser og en planbeskrivelse med konsekvensutredning og ROS-analyse.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i hvordan arealene skal brukes i et langsiktig perspektiv. Den må derfor være tilstrekkelig fleksibel slik at det er mulig å innpasse nye behov og muligheter.

Det innebærer at kommuneplanens arealdel bør holdes på et relativt overordnet nivå og ikke ta for seg detaljer. Dette gjelder spesielt innenfor arealformålet bebyggelse og anlegg der det er naturlig at detaljplanlegging kommer senere.

Kommuneplanens arealdel er juridisk bindende og har stor betydning for fremtidig utvikling i Moskenes. Det skal legges til rette for bl.a. boliger, fritidsbebyggelse og næringsvirksomhet både på land og sjø, samtidig som planen skal gi grunnlag for en langsiktig, bærekraftig forvaltning av verdifulle natur—og friluftsområder. (konsekvensutredning av bolig- og fritidsbolig /nye byggeområder).

Etablering av nasjonalpark har funnet sted, og vil ha betydning for planarbeidet.

Arealavklaringer mellom fiskeri- og reiselivsnæringene er to sentrale diskusjonsområder.

Planprogrammet skal være realistisk og utredningene som skal gjennomføres skal være beslutningsrelevante. Planprogrammet for samfunnsdelen skal avklare nødvendige utredninger for de langsiktige arealbehov, miljømessige utfordringer, utfordringer

knyttet til universell utforming, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon, for sektorene og for utvalgte målgrupper (jf. § 4-1 og 11-13).

2.RAMMER FOR PLANARBEIDET

2.1. Nasjonale føringer 2019-2024

Nasjonale føringer og forventninger blir lagt hvert fjerde år. Disse fremgår av PBL § 6.1. I. I vedtatt planstrategi (K.sak 30/20) har Moskenes kommune lagt vekt på følgende områder av FNs bærekraftsmål:

-Økologisk bærekraft som skal skje gjennom å bidra til et klimavennlig samfunn, ha en forsvarlig ressursforvaltning, ivareta og utvikle «grønne» løsninger, gjennom ROS og Beredskap.

Sosial bærekraft som medfører å ha gode sosiale arenaer og møteplasser for alle, Inkludering, likestilling og tilhørighet, og ha trygge og gode oppvekstmiljøer

Økonomisk bærekraft som skal bidra til godt næringsliv, ha gode rammevilkår for bosetting og drift, ha et forutsigbart arbeidsmarked og samarbeide med andre kommuner.

Andre nyttige redskap for planarbeidet vil også være:

- Meld. St. 18 (2016-2017) Bærekraftige byer og sterke distrikt
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-18-20162017/id2539348/>
- Planfaglig råd
<https://www.ks.no/fagomrader/samfunnsutvikling/samfunnplanlegging/planfaglig-rad-samfunnsdelen-som-politisk-styringsverktoy/>

2.2. Regionale føringer

Nordland fylkeskommune har utarbeidet et kunnskapsgrunnlag som grunnlag for regional planstrategi 2016-2020 og fylkeskommunen har lagt opp til en prosess med rullering av Fylkesplanen.

Fylkesmannens risiko- og sårbarhetsanalyse (Fylkes ROS) trekkes inn som en del av grunnlagsdokumentasjonen.

2.3 Lokale utviklingstrekk og utfordringer

Moskenes kommune er hele tiden i endring. Dette skaper nye muligheter, men gir samtidig utfordringer. Covid –19 har skapt utfordringer men også bidratt til kreativ tenkning og sammensveising.

I planstrategien for Moskenes 2020-2030 er noen viktige utviklingstrekk og utfordringer belyst. Disse utfordringene legges til grunn for den kommende kommuneplanen.

Planstrategien viser nedgang i befolkningstall frem mot 2040. Samtidig ser vi at enkelte yrkesgrupper er i vekst f.eks. innen reiseliv.

Kommunen sysselsetter flest innen helse og sosiale tjenester påfulgt av undervisning.

2.4 Prioriterte utfordringer i arbeidet med kommuneplanen

Moskenes kommune har gjennom Planstrategidokumentet kap.7 (K.sak 30/20) sett på hva som er de viktigste utfordringene i Moskenes kommune frem mot år 2040. Disse utfordringene vil få hovedprioritet i en kommuneplan.

- Beholde og øke folketallet i kommunen
- Nærings— og arbeidsutvikling, infrastruktur og samferdsel
- Bli en attraktiv bostedskommune
- Bærekraftig samfunn og økonomi — til å sikre god kvalitet og nødvendige tjenester til innbyggerne
- Sikre kompetent arbeidskraft
- Styrke samholdet i kommunen, skape en ((vi-følelse»
- Opprettholde det aktive og gode fiskeri- og fangstmiljøet i kommunen
- Utnytte den digitale teknologi i tjenesteproduksjonen
- Forebygging blant alle aldersgruppene i kommunen

2.5 Visjon og overordnede mål

Forskjellene på visjon og mål:

- Målet må kunne defineres konkret
- Målet må være målbart
- Målet må være oppnåelig
- Målet må være realistisk
- Målet må være tidsbestemt

Visjonen i gjeldende kommuneplan for Moskenes fra 2006 er : «Moskenes — et hav av muligheter» og videre «et samfunn for livsnytere».

En visjon kan defineres som et framtidig bilde av hvordan vi ønsker at Moskenes kommune skal være. Visjonen bør være attraktiv, vitaliserende, samlende og troverdig.

I kommuneplanen bør følgende temaer diskuteres:

- Hvilken visjon skal vi ha for Moskenes kommune?
  - ° Hva er vår identitet?
- Hvilke verdier skal prege kommunen?
  - ° Hvilke overordnede mål skal Moskenes ha?

2.6 Medvirkning i planprosessen

Et helt sentralt element i all offentlig planlegging er at det er gode informasjons-og medvirkningsarenaer og prosesser. Med medvirkning menes i denne sammenheng

enkeltpersoners og gruppers rett til å kunne delta i og påvirke beslutningsprosesser, slik at de selv kan være med på å planlegge sin framtid.

Det legges opp til følgende medvirkning – og informasjonsareaer i prosessen :

- Høringer
- Folkemøter
- Avis / media
- Fremtidsverksted / idemylderingsmøter
- Aktivt bruk av kommunens nettside/hjemmeside

Det skal tilstrebes en bred og engasjert deltagelse i planarbeidet. Både fra befolkningen og fra politisk og administrativt nivå i kommunen. Representanter fra politiske organ og administrasjonen skal delta aktivt i prosessen – sammen med innbyggerne.

Plan— og bygningsloven setter følgende hovedkrav til medvirkning:

§ 5-1. Medvirkning

Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder *barn* og unge.

Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Dette kravet om medvirkning i plan- og bygningsloven inneholder ikke klare retningslinjer så kommunen står nokså fritt til å velge hvordan medvirkningen skal være.

For å få økt måloppnåelse, bedre plangrunnlag og en mer demokratisk planlegging ønsker Moskenes kommune å legge til rette for en bred medvirkningsprosess i kommuneplanen der vi kan nå alle grupper i befolkningen. Det vil derfor legges vekt på flere tilpassede medvirkningsopplegg knyttet til de ulike temaene og problemstillingene.

Eksempler på dette er:

- Temamøter, f.eks. folkemøter og næringsmøter. Gjestebud / kafédialog / SWOT analyse
- . Involvering av ungdomsråd og elderråd samt «Barnetråkk»

Kommuneplanen er både tidkrevende og favner vidt temamessig. Et kontinuerlig informasjonsopplegg skal sikre at pågående arbeid gjøres kjent, når flest mulig og formidles på en lettfattelig måte. Kommunen vil derfor benytte seg av kommunens hjemmeside med egen link til kommuneplanarbeidet, lokalavisene og sosiale medier samt bistand fra Nordland Fylkeskommune og Distriktssentret.

2.7 Organisering og Framdriftsplan

Planprosessen fra start og fram til behandling Moskenes Kommunestyre

Tidspunkt

Dato	Aktivitet	Ansvar
Okt - 2020	Planprogram kunngjøring	Adm/Moskenes formannskap
Okt/Nov-2020	Høring	Administrasjon
Des- 2020	Behandling innspill	Administrasjon
Des -2020	Planprogram	Kommunestyre

Milepælsplan- Planprogram/Samfunnsdel/Arealdel

Aktivitet 2020/2021	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Oppstart/ kunngjøring av planprogram	■	■												
Høring av Planprogram		■	■											
Endelig fastsettelse av planprogram			■											
Styringsgruppe samfunnsdel/arealdel				■	■	■	■	■						
Utarbeide forslag samfunnsdel/arealdel				■	■	■	■	■						
Medvirkning				■	■	■	■	■						
Styringsgruppe				■	■	■	■	■						
Formannskap									■					
Høring/off. ettersyn											■	■	■	
Merknadsbehandling													■	
Endelig vedtak														■

- Planprogrammet behandles i formannskapet og sendes ut på høring.
- Formannskapet setter ned en politisk styringsgruppe, og gir denne mandat for sitt arbeid.
- Utkast til samfunnsplan mål og hovedsatsingsområder utvikles i samarbeid mellom styringsgruppa og arbeidsgruppe. Her inviteres det til **aktiv medvirkning** fra lag og foreninger, fagetater, planstrategien. Jfr. pkt. 2.6. Samarbeidet med distriktskommune 3.0 prosjektet er også en mulighet.
- Alle innspill synliggjøres og arbeides inn i planforslaget.
- Utkastet fremlegges til Moskenes Formannskap
- Formannskapets forslag til kommuneplanens samfunnsdel sendes ut på høring (offentlig ettersyn) i minimum seks uker.
- Merknadsbehandling.
- Administrasjonen innarbeider styringsgruppens vurderinger i høringsutkastet, som så blir forslag til kommuneplanens samfunnsdel. Denne legges frem for formannskap og kommunestyre for behandling

3.TEMAOMRÅDER VED REVIDERING AV SAMFUNNSDELEN

Hovedformålet med planarbeidet er å utarbeide en revidert samfunnsdel til kommuneplan for perioden 2020 – 2030 som gir de overordnede strategier og mål for den langsiktige samfunnsutviklingen av Moskenes kommune.

Videre har rullering en av kommune sin samfunnsdel til hensikt å:

- Forankre planarbeidet godt i kommunen, både politisk og administrativt. Involvere politikere i tidlig fase og andre jfr. pkt. 2.6.
- Skape en arena for overordnede diskusjoner om utviklingen av kommunen, og legge til rette for aktiv medvirkning fra innbyggere, næringsliv og organisasjoner.
- Klargjøre hvor vi er og hvor vi vil, gjennom å videreutvikle samfunnsplan som et retningsgivende og tydelig styringsdokument med klare føringer for oppfølgende planer og tiltak.
- ' Utvikle og klargjøre forbindelsene fra plandokument til kommuneplanens handlingsdel og gi kommunen et bedre grunnlag for framtidig arbeid med kommuneplanens arealdel.

3.1. Erfaringer med dagens plan

Dagens samfunnsdel er fra **2006**. Det har skjedd mye i Moskenessamfunnet siden den gang, blant annet i forhold til befolkning (større innslag av innvandrere og lavere andel barn/unge), næringsliv (vekst i reiseliv), arealkonflikter (økt trykk mot strandsonen og mer tråkk i fjellene), kommuneøkonomi og kommunikasjoner.

I det videre arbeid med samfunnsdelen er det derfor viktig å se framover gjennom utvikling av mål og strategier på fokusområdene.

3.2. Demografiske utfordringer

Folketallsutviklingen er en utfordring for Moskenes kommune som det er det for mange andre distriktskommuner. Spesielt er det utfordringer knyttet til aldersgruppen 20-35 år som er de klart mest mobile i forhold til utflytting. (Og motsatt også i forhold til innflytting). Fokus er rettet mot:

- Folketallsutvikling / Flytting
- Kjønn— og aldersbalanse
- ' Arbeidsmarked og pendling
- ' Bolig

3.3. Folkehelse og frivillig sektor

Folkehelse er både et nasjonalt og regionalt satsingsområde. Moskenes kommune skal ha fokus på å tilrettelegge for friluftsliv og aktiv bruk av naturen, blant annet gjennom turløyper. Dette vil være viktige tiltak for både helse, trivsel, integrering mv. Folkehelse og helsefremmende tenking skal være en aktiv del i all kommunal planlegging.

I kommuneplanens samfunnsdel må det komme tydelig frem hvordan folkehelsearbeidet skal utformes og gjennomføres i kommunen. Moskenes kommune har vedtatt folkehelseplan for perioden 2019 – 2024 K.sak 14/19.

3.4. Barn og unge

En god barnehage og et godt skoletilbud er svært viktig for lokalsamfunnet. Det er også bidrag for å rekruttere og beholde innbyggere. Fokus vil være rettet mot:

- ' Øke kvaliteten i arbeidet for å sikre barn- og unge det beste læringsutbyttet
- Nulltoleranse mot mobbing
- Mestring og trivsel
- Gode uteområder som tar hensyn til barn og unges rettigheter
- Variert og tilgjengelig kultur og fritidstilbud

- Helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom
- Ungdomsråd

3.5. De over 65

Fokus vil være rettet mot et godt helsetilbud. På det forebyggende plan er det viktig å legge til rette for sosiale møteplasser, fysisk aktivitet og andre folkehelse tiltak slik at framtidige helseutfordringer kan reduseres. Moskenes sykehjem og Helsesenteret i rådhuset på Reine er nøkkelen i mye av arbeidet opp mot syke og eldre. Her må en sikre at det leveres gode tjenester.

Kommunen høster også mange fordeler av interkommunalt samarbeid i regionen.

En stor utfordring for kommunene i framtiden er tilbudet innen rus/psykiatri og det gjelder også Moskenes.

3.6. Samferdsel og infrastruktur

Innenfor dette området vil fokus være rettet mot å sikre ferjeforbindelsen Moskenes-Bodø-Værøy-Røst og et godt vegnett inkludert gang- og sykkelveger. Gjennomføring av E10-utbyggingen vil være viktig. Videre vil det være fokus på å sikre samfunnet godt drikkevann og tilfredsstillende avløpssystem. Gode havneforhold er viktige for fiskeriene.

3.7. Næringsutvikling

Generelt består næringslivet i Moskenes av små og mellomstore foretak. Moskenes kommune er fortsatt en utpreget fiskerikommune og målet må være å sikre gode vekstvilkår for næringen også i framtida.

Moskenes har opplevd sterk økning innen reiseliv / turisme og de senere år har også "vinterturismen" etablert seg.

I planprosessen er det grunn til drøfte de ulike næringenes behov for videre vekst og samtidig hvordan dette skal håndteres for å unngå arealkonflikter spesielt i forhold til parkering.

Boligpolitikk er et annet drøftingspunkt. I dag er det en del helårsboliger i kommunen som er brukt til fritidsformål og det er stor interesse for å drive med utleievirksomhet til turister.

3.8. Miljø og bærekraftig utvikling

Disse områdene er viktige, og skal ivaretas i alle kommunale planleggingsprosesser. Tiltak er beskrevet tidligere og fremgår av vedtatt planstrategi. Likeså må Moskenes kommune ta hensyn til EUs vanndirektiv, Naturmangfoldsloven og landskapsvern.

3.9. Lokaldemokratiets status

Fokus vil være rettet mot den demokratiske utfordringen om å sikre høy deltagelse i lokalpolitikken, og påvirkningskraft overfor de krefter som er med på å forme lokalsamfunnet. Kommunene må være styrt av politikere som har legitimitet og handlingsrom til å utøve lokalpolitisk skjønn.

3.10. Kommunen som tjenesteyter

Kommunen opplever at sentralisert og regionalisert styring forsterkes på flere politikkområder. Kommunen opplever et gap mellom pålagte oppgaver og tilgjengelig økonomi. Fokus vil være rettet mot at kommunen som «sikkerhetsnett» kontinuerlig må vurdere sine prioriteringer og organisering for å tilpasse seg endrede krav. Moskenes er på ROBEK-lista med et betydelig underskudd som skal dekkes inn i de neste årene. Dette setter klare grenser for hvilket handlingsrom som finnes.

4. TEMAOMRÅDER VED REVIDERING AV AREALDELEN

4.1. Erfaringer med dagens plan

Dagens plan er relativt ny (**2011-12**). Erfaringene er likevel at den inneholder uklare momenter og den er ikke det dynamiske redskap som næringsliv og innbyggere stiller krav om.

Målsettingen til kommunen er å legge opp til en fleksibel og overordnet plan for forvaltning av areal-, natur og kulturmiljøressursene, samtidig som den ikke er for detaljert og har flere restriksjoner enn nødvendig.

Fokusområder *vedtatt planstrategi bør prioriteres.*

4.2. Tilrettelegging av areal til boligbygging

Så godt som all bebyggelse ligger langs E 10 og i sentrumskjernene Reine, Sørvågen og Å.

Kommunen har i planstrategidokumentet sett på at dagens arealplan har mange LNF områder og det må sees på om noe kan nyttes til boligformål.

4.3. Tilrettelegging av areal til næring

Fiskeri— og fangstnæringene, både på land- og sjøsiden, må sikres areal.

Innstramming i regulativ rundt kjøp a kommunale tomter i strandsonen

Tilrettelegging av industriområdet på Moskenes

Tilrettelegging for parkering

4.4. Tilrettelegging av areal til fritidsbebyggelse

I dag framstår Reinefjorden (Kirkefjord / Bunesfjord) som områder med aktiv fritidsbebyggelse. Disse områdene ligger i randsonen til Lofotodden nasjonalpark.

4.5. Samferdsel og infrastruktur

Dette er områder som er viktige for bosetning og næringsutvikling i kommunen.

Ferjeforbindelsen til Bodø/Værøy/Røst, en god vegstandard, gang— og sykkelveger, stabil drikkevannsforsyning og et VA-nett som bygger opp under ønsket om fleksibel boligbygging er viktige elementer å ha fokus på. Fibernettet for datatrafikk er godt utbygd.

4.6. Hensynet til å bevare sjørettet areal til fiskeriene

Det er viktig med en overordnet kartlegging og styring med arealressursene mot sjøen, bl.a. for å sikre egnede areal til ny aktivitet innen fiskeriene. Kommunen må, i samråd med næringslivet og organisasjonene, vurdere hvilke områder som må "båndlegges" slik at fiskeriene kan ha tilfredsstillende vekstmuligheter.

4.7 Hensynet til allmenning og allmennhetens tilgang til sjø

I planarbeidet vil en søke å sikre allmenningene. Det vises til dagens arealplan hvor det er nedfelt en føring for arealforvaltningen om «Allmennhetens tilgang til friarealer skal sikres, spesielt hensyntas naturstier og strandsonen som mest mulig urørte områder.»

4.8. Hensynssoner

Planen skal legge opp til å vise viktige hensyn og interesser i tillegg til og uavhengig av hvilke areal-formål som gjelder for området. Dette kan være naturgitte eller lovregulerte forhold som gir direkte begrensninger for arealbruken. Eksempler på slike hensynssoner jf. PBL § 11-7 kan være drikkevannskilder og nedslagsfelt, støysoner, skredutsatte områder, særlige hensyn knyttet til kulturmiljø etc. Konkret i vil en bl.a. måtte vurdere:

-Skredområder (bl a Kirkefjord, Rostad, Vindstad etc)

-Lokaliteter registrert i databasen «Askeladden» bør tas inn som hensynssoner i det digitale kartgrunlaget. Likeså bør verdifulle landskap avsettes som hensynssone.

'NVE sitt faktaark vedr. skredvifter

'Eksisterende og vedtatte høyspentlinjer skal fremgå av plankartet som hensynssoner

4.9. Arealformål

Følgende arealformål kan benyttes, PBL §11-7:

1. Bebyggelse og anlegg.

Underformål: boligbebyggelse, fritidsbebyggelse, sentrumsformål, kjøpesenter, forretninger, bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting, fritids—og turistformål, råstoffutvinning, næringsbebyggelse, idrettsanlegg, andre typer anlegg, uteoppholdsarealer, grav-og urnelunder.

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.

Underformål: veg, bane, lufthavn, havn, hovednett for sykkel, kollektivnett, kollektivknutepunkt, parkeringsplasser, traseer for teknisk infrastruktur.

3. Grønnstruktur.

Underformål: naturområder, turdrag, friområder og parker.

4. Forsvaret.

Underformål: ulike typer militære formål.

5. Landbruks—, natur—og friluftformål samt reindrift.

Underformål:

a) areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på

gårdens ressursgrunnlag,

b) areal for spredt bolig—, fritids—eller næringsbebyggelse, mv. jf. § 11—11 nr. 2

6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

Underformål: ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, drikkevann, natur-og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon.

4.10. Universell utforming og hensynet til barn- og unge

I kommuneplanens arealdel bør det gis grunnleggende bestemmelser om funksjonskrav, herunder universell utforming og tilgjengelighet til bygninger og arealer. Dette ut fra den nasjonale målsettingen om at Norge skal være universelt utformet i 2025.

Dette innebærer at universell utforming kan legges til grunn for alle de arealformål som er listet opp i pbl § 11-7.

Gode uteområder som tar hensyn til barn og unges rettigheter må også vurderes i arealdelen, hvor beskrivelser av arealkrav til lekeplasser, sikker skolevei etc. blir utredet.

4.11. Om andre hensyn

Moskenes kommune har lite aktive jordbruksforetak og har begrenset med dyrket mark. Moskenes kommune har gode utmarksbeiter og kulturlandskapet bærer preg av tidligere jordbruksaktivitet.

For punktet om «sikring av Landbruksressurser» er utgangspunktet at jordvern i en begrenset grad kan gjelde for områdene i Bunesfjord / Vindstad og Kirkefjord / Rostad. Når det gjelder beite kan større områder tas i bruk, bl. a. areal på yttersiden (Horseide, Hermannsdalen, m.v.) Vest—Lofoten er historisk sett et tilnærmet skogløst landskap. Det er likevel på 1900-tallet etablert noen få, mindre plantefelt med gran.

Moskenes kommune omfattes ikke av reinbeitedistrikt eller trekkveier for rein.

4.12. Om konsekvensutredninger (KU)

Forskrift om konsekvensutredninger med veileder legges til grunn for arbeidet.

Kommuneplanens arealdel **omfattes** alltid av kravet til konsekvensutredning.

Konsekvensutredningen skal beskrive virkninger for **miljø** og samfunn av alle nye *områder* for utbyggingsformål og vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder. ROS-analysen skal inngå som en del av konsekvensutredningen. Det foreligger allerede fra eksisterende arealplan en KU som vil være nyttig i arbeidet.

Reine 20.10.2020

[The following text is extremely faint and illegible due to low contrast and blurring. It appears to be a list of items or a table of contents.]